

รธน. มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓)

พ.ร.บ. ธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑)

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติรับรองหลักความเสมอภาคของบุคคลโดยมีพื้นฐานจากหลักความเสมอภาคตามธรรมชาติที่ยอมรับสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเป็นสิทธิของปัจเจกชนที่มีความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกันทุกคน และเป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน โดยให้ทุกคนมีความเสมอภาคในกฎหมายและห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม แต่มิได้เป็นการห้ามโดยเด็ดขาด หากเป็นมาตรการเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาคโดยทำให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) เป็นบทบัญญัติว่าด้วยวิธีพิจารณาความคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลทหาร และกระบวนการพิจารณาของการไต่สวนมูลฟ้องในกรณีของผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารประสงค์จะเป็นโจทก์ฟ้องให้ดำเนินคดีกับจำเลยด้วยตนเอง อันเป็นการอุดช่องว่างในกรณีที่พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารเสร็จเด็ดขาดไปโดยรวดเร็ว เมื่อคู่ความในคดีเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ได้แก่ ศาลทหารกรุงเทพ ซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะไต่สวนและวินิจฉัยแต่อย่างใด นอกจากนี้วิธีพิจารณาของศาลทหารเกี่ยวกับการไต่สวนมูลฟ้องมีหลักประกันการให้ความเป็นธรรมแก่จำเลยมิให้ถูกกลั่นแกล้งโดยการฟ้องคดีของโจทก์ มิได้เป็นการตัดสิทธิการต่อสู้คดีของจำเลยแต่อย่างใด บทบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับเฉพาะบุคคลที่อยู่ในอำนาจของศาลทหารที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันและมีสถานะอย่างเดียวกัน อันเป็นการจัดกลุ่มบุคคลตามลักษณะของกลุ่มความและประเภทแห่งคดี เพื่อให้ได้รับความยุติธรรมตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติ มิได้กระทบต่อความเสมอภาคกันในกฎหมายและไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓)

ย่อโดย นายเอกชัย นุ่นทิพย์
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการ

นายธรรมรงค์ จันทร์ด้า
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑๐

นางสาวธาริณี มณีรอด
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

นายมนตรี กนกวารี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ